

ЗОРНИЩА.

ЕВАНГЕЛСКО
ПЕРИОДИЧЕСКО
СПИСАНИЕ.

ГОД. 5.

ЦАРИГРАДЪ, НОЕМВРИЙ 1869.

БРОЙ 11.

“ДА НЕ СВИДЕТЕЛСТВУАШЬ НА ЛЪЖѢ..”

Всички сѫ готови за да осъждатъ лъжесвидѣтелствуваніе-то както едно отъ най гнусни-тѣ и най врѣдителни прѣстѣпленія. Да излѣзва нѣкой прѣдъ сѫдинище-то и да свидѣтелствува на лъжъ, или за неправедно-то осъжданіе на невинни-тѣ, или за отъврани-то на злодѣяца отъ достойно-то му наказаніе, всички казватъ да е лошо нѣщо, нѣма нико единъ да го одобри.

Но лъжесвидѣтелствованіе быва не само съ слово но и съ дѣла. Человѣкъ може по нѣкога, само чрѣзъ мѣлчашіе, или не говореніе да прави едно впечатлѣніе, както че свидѣтелствува на лъжъ. Ако слушашъ, на приимѣръ, нѣкои да нападнатъ бесправено единого и да го клеветатъ за нѣкои работѣ, за които и ты имашъ свѣдѣнія и една дума отъ тебе бы опровергала лъж-тѣ, а ты тази думѣ не казвашъ, то не съизволявашъ ли и ты на клевет-тѣ? Не свидѣтелствуваши ли и ты на лъж-тѣ? Имашъ ли право да ся наричашъ приятель на оклеветаеми-тѣ человѣкъ ако не продумашъ за защит-тѣ му?

Така и человѣкъ става лъжесвидѣтель когато исповѣдува отъ вѣнъ нѣкои вѣрвания които гы нѣма въ сърдце-то му. Онзи който знае нѣкои многоцѣнни и душеполезни истини, а отъ страхъ или отъ срамъ не иска да открие и да защищава тѣзи истини, не подпаднува ли и той подъ сѫщо-то обвиненіе че лъже-свидѣтелствува?

Който види въ общій-тѣ животъ на онѣзи между които живѣе, или въ народѣ-тѣ въ който ся е родилъ, нѣкои криви

общачи, нѣкои врѣдителни павукнуванія, нѣкои тѣмни суевѣрія или заразителни ученія, и като знае че тѣзи нѣща прѣпятствуващъ на народни-тѣ успѣхъ и наистинно то просвѣщеніе, и чрѣзъ тѣхъ много души ся дѣржатъ въ губечно не-вѣжество, чрѣзъ тѣхъ и народата съвѣтъ страдае и вѣчно-то спасеніе на много души ся опрощаствва, като види всичко това, а отъ нѣкои причини коя да е, примѣлчава и не отваря уста-та си да защищава право-то и истинно-то и спасигелно-то, какъ може такъвзи единъ да избѣгне отъ обвиненіе-то че лъже-свидѣтелствува?

“Вы сте мои свидѣтели,” казва Спаситель нашъ. На какво да свидѣтелствуваши? Той дойде въ свѣта да спасе грѣшни-тѣ; насъ спасе ли? Той прощава грѣхове-тѣ; наши-тѣ простили ли е? Той е готовъ и силенъ да спасе до край всички които дохождатъ при Него; поканвамъ ли всички да дойдатъ при Него? Показвамъ ли нѣй сами въ животъ си че смы били ходили при Него?

Пріехте ли Іисуса Христа за единственъ Спаситель, и само чрѣзъ силѣ-тѣ и достоинство-то на Неговѣ-тѣ кръвь да ся надѣете за пріеманіе при Бога? Имате ли го като все во всѣхъ, най драгоценни-тѣ отъ всички благодѣтели и приятели? То гледайте да не би или чрѣзъ думы-тѣ си, или чрѣзъ мѣлчашіе-то си или чрѣзъ обходѣ-тѣ си, да ся отречете отъ Господа който ви е искусили отъ вѣчнѣ-тѣ смърть, и така да ся явите прѣдъ Бога и прѣдъ свѣта че свидѣтелствувате на лъжъ.

ДАРЪ-ТЪ НА СВЯТАГО ДУХА.

Обитаваніе-то на Святаго Духа въ сърдце-то е общи-тъ знакъ на всички-тѣ вѣрующы въ Господа Иисуса Христа. Това е бѣлѣгъ-тъ който Добрый-тъ Пастырь е турилъ на всички-тѣ^иовци що сѫ отъ Негово-то стадо. Както печать-тъ на златаря свидѣтелствува за истинско-то злато, така това вѣтрено обитаваніе на Духа отличава истински-тѣ чада Божіи отъ не сащо-то злато на лъжовни-тѣ исповѣдатели. Това е като царскій-тѣ печать чрѣзъ който ся познава собствено-то притяжаніе на Царя. Това е залогъ тъ който Искупител-тъ дава на ученици-тѣ си, като обричаніе на пълно-то избавленіе въ день-тъ на вѣскреніе-то. Всички които вѣрватъ иматъ тойзи Духъ. Читателю! имашь ли ты тойзи Духъ? Който нѣма духъ Христовъ не е Неговъ, казва Божіе-то Слово. Ако щешь ся казва ты Православенъ, или Католикъ, или Протестантинъ или съ иѣко друго добро име; отъ име-то нѣмашь полж, ако нѣмашь вѣтрѣ въ сърдце-то си тойзи печать отъ Духа Святаго. Истинный-тъ Христіанинъ, каквото и да е назованіе-то на церкваж-тѣ му, безъ друго ще има тойзи бѣлѣгъ. А пакъ този бѣлѣгъ не дава му ся чрѣзъ человѣческо подѣйствованіе или чрѣзъ извѣршваніе-то на иѣкой вѣшиенъ обрядъ, но става само чрѣзъ лично-то и особно-то повѣрваніе въ Спасителя. Господъ, сърцевѣдецъ-тъ не туря печать-тъ ситетъ дѣто сърдце-то не е прѣдадено Нему. Това съвѣршенно покоряваніе на сърдце-то Богу, да ли е наистинѣ станжало, никой освѣнъ Бога не може да знае, слѣдователно, Той самъ е който ударя печать на тѣзи които сѫ ся прѣдали Нему.

Но тойзи бѣлѣгъ какъ става явенъ? Какъ ся познаватъ тѣзи които сѫ Негови? За това разсѫждамы сѫщо както разсѫждамы за всяко друго иѣщо. "Отъ плодове-тѣ имъ-ще гы познаете." Вѣчна-та мѫдростъ не е изрекла по здраво иѣко правило отъ тѣзи думы Господни. Познаватъ ся не отъ име-то, не отъ исповѣданіе-то, не отъ облѣкло-то, не отъ иѣко частни дѣла или врѣменни благодѣянія; но изобщо отъ плодове-тѣ си. "А плодъ-тъ на Духъ-тъ е любовь, радость, миръ, дѣлготърпѣніе, благость, милосърдіе, вѣра, кротость, вѣздѣржаніе.,,

Тѣзи плодове приносишь ли? Тѣзи бѣлѣзи ако нѣмашь, що тя ползува име-то Христіанинъ? Ако оставашь само съ едно сухо име, и нѣмашь онова което това име означава, що тя ползува сѣнка-та, когато нѣмашь вѣщество-то? Отъ видѣ-тъ на хлѣбъ ся не насищава человѣкъ. Огнь исписанъ по стѣнѣ-тѣ не грѣе. Съ едно име само Христіанинъ-тѣ ся незадоволява; трѣба му вѣтрѣшнай-тѣ животъ, и жива-та вѣра въ Господа Иисуса Христа, и вѣтрѣшното подновленіе духа което е дарь отъ животворящїй-тѣ Духъ Божій.

ХРИСТИАНИНЪ-ГЪ.

Христіанинъ-тѣ е истиненъ человѣкъ. Можешъ съвѣршено да ся увѣрявашъ на думѣ-тѣ му? Обѣщанія-та си той вѣрно испълнява. Той казва за всякоѣ работѣ точно както мысли че е. Не ще да казва за едно иѣщо, че е истинно, когато има сумнѣніе. "Който говори истинѣ, вѣзвѣствава праведно-то.,,

Христіанинъ-тѣ е честенъ человѣкъ. Той по обича да онеправдае себе си отъ колкото да онеправдае съсѣда си. Въ какважто работѣ и да ся захване, ты можешъ да си увѣренъ, че земаине-даваніе-то му ще бѫде честно и право. "Промыслайте това, което е добро прѣдѣ всички-тѣ человѣци.,, "Изѣть-тѣ на праведный-тѣ е право-то.,,

Христіанинъ-тѣ е смиренъ человѣкъ. Той мысли за свои-тѣ слабости, припознава че зависи отъ Бога и познава най богатый-тѣ и най сиромахъ-тѣ отъ братія-та си като человѣци, и достойни за любовь-тѣ на Избавител-тѣ му и за негово-то внимание. "Богъ на смиренны-тѣ дава благодать.,, "Който смирява се-бе си ще ся вѣзнесе.,,

Христіанинъ-тѣ е благосклоненъ человѣкъ. Той съчувствува съсѣ съсѣди-тѣ си, и всякога има приятѣ душа на ония, които срѣща. Той ся труди да произведе благополучие-то на ония, съ които ся съдружава. Щедро-то му сърдце ся радва като той разсѣва наслажденія. На языкъ-тѣ му е законъ-тѣ на благосклонность-тѣ. "Приложите на благочестіе братолюбіе, и на братолюбіе любовь.,,

Христіанинъ-тѣ е сѫчувствителенъ человѣкъ. Всякога е готовъ, до колкото е вѣзможно да отдава на други-тѣ честни

намъренія въ каквото сѫ сторили. Като знае колко лесно и той самъ съгрѣшава, готовъ е да гледа съ милостиво сърдце прѣстѣпленія-та на други, и е повече готовъ да имъ помога да оставятъ злото, отъ колкото да ги осаждда. "Единъ другому тѣготы-тѣ посѣте, и така ще испълните законъ-тѣ Христовъ-," "Любовь-та дълготърипи, благосклонна е.,,

Христіанинъ-тѣ е простителъ човѣкъ. Кривдина-та не стои въ сърдце-то му, и той не иска отмъщеніе. Простилената рѣчъ, за неговътъ най непримириимътъ непрѣятель, е готова на устни-тѣ му. "Ако ли вы не простите на човѣци-тѣ съгрѣшенія-та имъ, то и Отецъ вашъ нѣма да ви прости ваши-тѣ съгрѣшенія.., Както и Христостъ е простиль вамъ, така и вы..,

Христіанинъ-тѣ е благодѣтелей. Той храни гладны-тѣ, облика голы-тѣ, слугува на болны-тѣ. Человѣчески-тѣ страданія докачатъ сърдце-то му и отваряятъ рѣж-тѣ му, усѣща духовны-тѣ човѣчески болѣсти, и той радостно употреблява и вліяніе-то и иманіе-то си за да ги олекчава и да освобождава човѣци-тѣ отъ тѣхъ. "Даромъ сте прѣели даромъ давайте.., "Който има свѣтовны-тѣ добрины и гледа брата си че има нуждѣ, а заключи сърдце-то си отъ него, какъ ще прѣбѣдва въ него любовь-та Божій..,

СЛОВО ОТЪ МАЛКИЙ-ТѢ ПЕТРЪ.

Петръ и Иванъ били братя: единъ день, като били самы, рекълъ Петръ на брата си, "Ела да играемъ Черковж: азъ да станѫ проповѣдникъ а ты слушатель.."

Добрѣ, отговорилъ Иванъ, да играемъ. Петръ ся качилъ на единъ столъ като на амвонъ, и като зель единъ книжъ като отъ Свято-то Писаніе, началъ да проповѣдва слѣдующе-то:

Реченіе-то на слово-то ми е кратко и много лесно. "Бѣдѣте едини на други добры! Ефес. 4; 32.

Има едини малки рѣченія отъ Евангелието нарочно за малки-тѣ дѣца, и то-ва рѣченіе е едно отъ тѣхъ. Бѣдѣте про-чее добри.

1) Да не выкашь кѣмъ башъ си, нито да правишъ смущеніе кога го боли гла-ва-та. Ты незнаешъ що е главоболіе, по-

мене мя болеше единъ пѣть глава-та и не можахъ да тѣрпѣмъ смущеніе.

2) "Да направишъ тутакси онуй що ти рече майка ти, и да не ѹжъ понуждавашъ да повторя много пѣти, Иване, врѣ-ме е да идешъ да си легнешь; защото това ѹ дотегнува много."

3) Кѣмъ малкѣ-тѣ си сестра. . . . . "Но отговорилъ Иванъ, ты забрави да рѣчешъ кѣмъ Петра..,

"Добрѣ, рѣкъ Петръ, нещѣ да по-менї мое-то име въ слово-то си. А още ты си слышателъ и не трѣбва да гово-риши. За туй казвахъ да си добѣръ кѣмъ малкѣ-тѣ си сестрѣ и да я оставишъ да си играе съ твои-тѣ войни.

4) "Да не плачешъ и удришъ Маріїж, когато тя кѫпе и чеше главѣ-тѣ ти.

"Но да прощавашъ, господине," прѣ-скълъ му пакъ рѣчѣ-тѣ Иванъ, "та скубе космы-тѣ ми съ грѣбенъ-тѣ." "Мъл-чаніе, въ слушалище-то; не быва да го-воришъ въ черквѣ," выкнѣлъ Петръ.

5) "Коткѣ-тѣ да не хващаши за опашкѣ-тѣ ѹ да ѹ теглиши, нито да щипишъ уши-тѣ ѹ, но да ѹ милувашъ и да ѹ правишъ да преде.

"Остави туй и свирши слово-то си, защото азъ ся уморихъ," выкнѣлъ Иванъ. Врѣме е, трѣбва да пѣемъ, и безъ да чака свирѣкъ-тѣ на слово-то, начнѣлъ да пѣе, а Петръ бѣль принуденъ да прѣ-стане. Това слово е кратко, но не малко дѣйствително и полезно на всяко дѣте.

БЕЗУМИЙ-ТѢ ПО БЕЗУМІЕ-ТО СИ.

Самодѣржецъ-тѣ Траянъ рекълъ на единъ рабинъ (хахаминъ), че желалъ да види Бога, за когото рабинъ-тѣ подгърдявалъ че е вездѣ сый. "Истина е че присѫт-ствието на славѣ-тѣ Божій е всяка-дѣ, отговорилъ рабинъ-тѣ, но съмртно-то човѣческо око не може да го види."

Ионенже самодѣржецъ-тѣ постоянн-ствувалъ, рабинъ-тѣ му рекълъ: Да видимъ първо единого отъ служители-тѣ му, и тогазъ го завелъ вънъ, и като му по-казаълъ слѣнци-то, рекълъ, Вижди, ако можешъ да гледашъ славѣ-тѣ на слѣнци-то."

Не е възможно, отговорилъ Траянъ, като погледнахъ въ него, помрачиха ся очи-тѣ ми, станахъ май като слѣпъ."

Рекъ рабинъ-тѣ: "Какъ бы можиль ты да гледашъ Създателя когато не можешъ да тѣрпишъ славѣ-тѣ на едно отъ Неговы-тѣ създанія?"

АМЕРИКАНСКИ-ТЪ ИНДІАНЦИ.

Читатели-тъ на Зорница-тж често сѫ
чували за Американски-тѣ Индіанци и
вѣроятно любопытствуваха да знаѣтъ
новече за тѣзи человѣци които ся на-
ричатъ по лова имѣ. За това давамы ту-
ка една картичка която прѣставя едни
отъ тѣхъ като сѫ сѣдиали тамъ въ го-
рѣ-тж слѣдъ ловъ-тъ си въ който тѣ сѫ
были твърдъ сполучливи; както и свидѣ-
телствува хубава-та едра сърна която

лежи при крака-та имъ. Оржія-та имъ
сѫ лѣкъ и стрѣлы; облекло-то имъ, как-
кто и обувка-та имъ отъ кожи; украсе-
нія-та имъ сѫ орелски пера и гирданы
отъ мечи некты, и други таквици лю-
бопытности. Не оржть нито сѣйтъ, но
живѣхъ отъ ловъ. За мажіе-тѣ само
ловъ и бой ся считатъ достойни-тѣ и
благородни-тѣ заниманія: за всичко дру-
го жены-тѣ, горки-тѣ, трѣба да имъ ро-
буватъ, както и става въ всякой дивъ и

необразованъ народъ. Жены-тѣ имъ съ-
ягъ малко кукурусь (мисиръ) и отъ него
мѣсять единъ видъ хлѣбъ, но главно-то
имъ яденіе е месо. Жены-тѣ коняжтъ, же
ны-тѣ правятъ колибы-тѣ отъ коры-тѣ на
дръвя-та; жены-тѣ носятъ водж и вся-
кой другъ товаръ. На примѣръ, тѣзи го-
рѣписани юнаци, като испушжатъ чи-
буци-тѣ си вѣроятно ще выкатъ на онаж-
иженъ при огънъ-тѣ която е отъ задѣ имъ
да дойде и да задѣне съриж-тѣ за да ѹкъ
занесе въ станъ-тѣ. Какво мыслите за
това, вы момци, които по нѣкогашъ мал-
ко по тѣзи модъ ся докарвате къмъ се-
стры-тѣ си? За маже-тѣ какво съмъ
видѣлъ азъ въ Бѣлгарски нѣкои села,
маже-тѣ възсѣдилъ на конь и жена-та
върви подирѣ му пѣша и поси и дѣте и
мотыж; за това нѣма да пиши тута, за-
щото таквызи мажие не четжъ вѣстни-
ци-тѣ.

Но пыта нѣкой; кои сѫ Индіанци-тѣ,
и защо сѫ выкатъ тѣй? Христофоръ Ко-
ломбъ когато въ лѣто 1492 откри Аме-
рика, мыслилъ че е стигналъ въ Индія,
защото той бѣ трѣгналъ съсъ цѣль-та
да намѣри другъ нѣкой проходъ за въ
Индостанъ. И така когато стигналъ на
сушъ-тѣ и намѣрилъ тамъ единъ народъ
на които физіономія-та приличала малко
на Азіатски-тѣ народы, той ги нарекъ
Индіанци. Слѣдователно Американски Ин-
діанци ся паричатъ онѣзи народи които
сѫ живѣли въ Америка прѣди да дой-
датъ бѣли-тѣ племена отъ Европа. Е-
динъ учень народоописатель ги описва
тѣй. Кожа-та имъ има кавянъ боїж, и-
ли боя-та на канелъж, коса-та имъ дългъ,
чернъ и много правъ; то есть никога не
се накъдрия, брада-та скудна, очи-тѣ
черни и много хлѣтнали, носъ-тѣ шир-
рокъ (но издава ся на вѣнъ и не е пло-
ската като на Арапина) устни-тѣ пълни,
и лице-то е широко прѣзъ страни-
тѣ. Общій-тѣ видъ на главъ-тѣ е жгло-
вать и не валчестъ; чело-то е широко
но ниско, теме-то е высоко, задня-та
частъ на глазъ-тѣ е плоската, лице-то
е голѣмо и челюсти-тѣ много силни.

Таквызи сѫ бѣлѣзи-тѣ на първобытни-
тѣ Америкнаци, прѣди да сѫ надошли
Европейци-тѣ. Съставягъ особенъ единъ
типъ на человѣческия родъ и отличаватъ
ся отъ други-тѣ колкото Монголскій
(Тартарскій) типъ ся отличава отъ Е-

вропейскій-тѣ. Ако ся гледатъ като за-
селяни отъ Лѣдовитый-тѣ океанъ въ сѣ-
веръ до Маджелановъ-тѣ проливъ на югъ
намѣрватъ ся въ разни състоянія на о-
бразованіе-то: нѣкои по диви и нѣкои
по образовани. Тѣзи сѫ били раздѣлени
на много племена, всяко племе съ осо-
бенъ единъ языъ. Мосю Балби въ На-
родоописателный-тѣ си Атласть дава чи-
сло-то на тѣзи языци до 400 и ги раз-
дѣля тѣй, въ Сѣверна Америка 150; въ
Срѣднѣ (Централнѣ) Америка 60, и въ
Южна Америка 190 языци.

Много отъ тѣзи языци и цѣлы племенѣ
сѫ исчезнали. Въ 1850 по всички тѣ
държави наречени Съединени Стати, имало
само 400,000 души останали отъ
тѣзи туземски жители, които прѣди три-
ста години почти исклучително държали
онажи широкъ земѣк и свободно сѫ ся
скитали отъ Атлантически-тѣ океанъ до
Тихо-то море, и сѫ ловили мечки, ры-
сове, вѣлци и други звѣрове въ про-
страны-тѣ онѣзи дѣбравы които ся про-
стирали тамъ дѣто сега има многолюдни
градове и разработени нивя, желѣзи пѣ-
тища и телеграфи.

Въ Южна и Срѣднѣ Америка Инді-
янци-тѣ ся сѫ смѣсили съ други-тѣ на-
родности, които сѫ повече Спаніолци и
така ся е породило едно смѣсено наро-
донаселеніе, но въ Съединени-тѣ Стати
не е станжало така, ако и да е нѣмало
никакво запрѣщеніе. Европейци-тѣ прѣ-
селици, (които сѫ повече отъ Англія и
отъ Сѣверна Европа) не сѫ ся смѣсили
съ Индіанци-тѣ, и види ся и отъ дѣвѣ-тѣ
страны да е имало помежду имъ едно
взаимно несхожденіе. Чрѣзъ трудове-тѣ на
нѣкои проповѣдници доста много отъ тѣхъ
сѫ приели Християнскѣ-тѣ-вѣрј и сѫ по-
чиали единъ образованъ животъ, но за-
жалостъ, число-то ииъ ся умалява. Да-
ли ограничаванія-та на образованъ жи-
вотъ или като ся е отворила и обрабо-
тила земя-та че нови болѣсти сѫ ся про-
явили, или друга нѣкоя причина дѣйству-
ва, та тѣзи хора умиратъ повече отъ кол-
кото ся плодятъ, и така вѣроятно слѣд-
сто год. ще ся свършатъ. Правителство-
то на Съединени-тѣ Стати е опреѣдѣли-
ло единъ областъ да бѫде за тѣзи остан-
или Индіанци. Не земя никакъ данъкъ
отъ тѣхъ, но всяка година раздава, ка-
то дарове на тѣхъ, завивки, щалове, но-

жеве, пушки, котли и тигани, чукове, троици и гвоздіе и други потрібни і єща. Тє сї страдали много онеправдаванія оть безсовѣстни и користолюбивы търговцы, а пакъ тѣ като диви сї ся отмъстявали състя страшны закланія безъ различіе на всички-тѣ бѣлы. Много пїти ся е слушавало щото смѣлый-тѣ Американець земледѣлець като ся е вращалъ оть нивѣ да намѣри колибж-тѣ си запаленї, и жена му и дѣца-та му или лежатъ на дворѣ-тѣ закланіи или ливаци-тѣ сї гы отвели въ плѣнъ. Исторіята на прѣминжлы-тѣ сто години на Америкѣ изобилува въ кръво-пролитни боевые сѣ тѣзи дивы племена.

ДОБРЫЙ-ТѢ ПѢТЕВОДИТЕЛЬ НА ДѢЦА-ТА.

Въ единѣ оть прѣдидущы-тѣ си листове казахмы за планинж-тѣ Бланкъ кояго е най высокож въ Европѣ. Онѣзъ дѣто искатъ да възлѣзжть на върхѣ-тѣ на тѣзи планинж, иматъ всякоги нуждѣ за единъ водитель: защото има бесчетны прѣмеждливи мѣста, за туй никой не смѣ да възлѣзе самъ.

ПѢТЕВОДИТЕЛЬ-ТѢ знае дѣ е здрава пжтека-та и за туй пѢТНИЦЫ-ТѢ го зематъ за другаръ и вождь.

Нѣкое врѣме всичка-та земя на Но-
вѣ Англії въ Америкѣ е была покрыта съ гѣсты дѣбравы и пжтища не е имало. Първи-тѣ прѣселенци Европейци когато искали да отиджтъ оть едно мѣсто на друго, хващали състя заплатж нѣкого оть туземцы-тѣ дивы жители оть онуй мѣсто, за да имъ стане другаръ и да гы прѣведе прѣзъ онѣзи прѣдвѣчны дѣбравы; защото туземци-тѣ Американци были обучени и знали добрѣ всички-тѣ горскы пжтища и пжтеки, щото можали да прѣминуватъ оть мѣсто на мѣсто безъ мѣжкѣ.

Мойсей, както помнятъ, които сї чели въ Ветхый-тѣ Завѣтъ въ книгѣ-тѣ на Исходѣ былъ е пѢТЕВОДИТЕЛЬ на Ереи-тѣ въ пустынѣ-тѣ 40 години. Облакъ-тѣ е былъ водитель на Мойсея, и звѣзда-та на Витлеемъ водитель на звѣздобройцы-тѣ, които были дошли оть Истокъ да ся поклонять на малкаго Іисуса.

Когато нѣкой загуби пжть-тѣ си, и не знае дѣ ся памѣрва, и е въ бѣдѣ да ся изгуби, а най много на таквзыѣ страны които сї прѣмеждливи, тогазъ има нуждѣ за пѢТЕВОДИТЕЛЬ, има нуждѣ за че-

ловѣкъ който да му покаже истинный-тѣ пжть и да го заведе по него.

Намѣреніе-то на туй дѣто ся пише тuka e, да управя умъ-тѣ на дѣца-та къмъ добраго и вѣрнаго вожда Іисуса Христа за неопытны-тѣ и незлобивы-тѣ сѫщества.

Христосъ стои на пжть-тѣ който завожда къмъ небе-то и обѣщава ся да заведе всички-тѣ дѣца здраво прѣзъ всички-тѣ имъ животъ, додѣ стигнатъ до край-тѣ на пжть-тѣ и влѣзжтъ прѣзъ порты-тѣ въ градъ-тѣ.

СВЯЩЕННОПРОПОВѢДНИКЪ и ЛѢКАРЬ,

Единъ священнопроповѣдникъ попытанъ былъ нѣкога оть едного лѣкаря не-вѣрникъ защо проповѣдва, дали да спасе души; а той отговорилъ утвѣрдително. Видѣлъ ли си нѣкога душѣ? попыталъ лѣкарь-тѣ:

— Не съмъ, отговорилъ священнопроповѣдникъ-тѣ.

— Чулъ ли си нѣкога душѣ?

— Не.

— Вкусилъ ли си нѣкога душѣ?

— Но.

— Помирисалъ ли си нѣкога душѣ? Не.

— Усѣтилъ ли си нѣкога душѣ?

— Усѣтилъ съмъ, и за туй благодарїж, Бога, рекъ священнопроповѣдникъ-тѣ.

Ето, рекъ присмѣатель-тѣ лѣкарь, четыри оть твои-тѣ петь чувства свидѣтелствуватъ че нѣма душѣ.

Добрѣ, отговорилъ священнопроповѣдникъ-тѣ: дозволи ми сега да тя попытамъ дѣвѣ или три пытанія оть твоє-то знаніе.

— Видѣлъ ли си нѣкога болѣжъ?

— Не съмъ, отговорилъ лѣкарь-тѣ.

— Чулъ ли си нѣкога болѣжъ?

— Не.

— Вкусилъ ли си нѣкога болѣжъ?

— Не.

— Помирисалъ ли си нѣкога болѣжъ?

— Не.

— Усѣтилъ ли си нѣкога болѣжъ?

— Усѣтилъ съмъ, отговорилъ лѣкарь-тѣ.

Ето, рекъ священнопроповѣдникъ-тѣ, четыри оть петь-тѣ ти чувства свидѣтелствуватъ че нѣма болѣжъ, но ты знаешъ оть опытъ и казвашъ че има. Така е и сѫществованіе-то на душѣ-тѣ.

Колко ослѣпива человѣка невѣріе-то! Бѣгайте оть невѣріе-то, синца млады, ако обычате спасеніе-то на души-тѣ си.

ДОБРЫ ПРАВИЛА.

- 1) Никога да не си празденъ.
- 2) Гледай всякога свършъкъ-тъ на нѣщо.
- 3) Придобий единого истиненъ пріятель.
- 4) Мысли за себе си и за сетини-тѣ си.

ВЫСОКОМЪРИЕ.

Лудовикъ Вторый царь францъскій, имаъ обычай да поканва по нѣкогы единого богатъ търговеца да яде на тръпезѣ-тѣ му. Този търговецъ ся осмѣлиъ отъ толкавѣ-тѣ добринѣ на самодѣржеца и дѣрзниъ да поиска отъ него дипломъ за благородіе. Царь-тѣ даровалъ благородіе, но прѣстанжъ вече да му струва честь да го кани на тръпезѣ-тѣ си. А търговецъ-тѣ понеже ся оплакалъ за това царь-тѣ му казалъ, кога тя повыквахъ да ядешь съ мене, имахъ тя за първъ търговецъ на държавѣ-тѣ си; но сега като станѫ ты послѣдненъ на благородны-тѣ, голѣмъ неправдѣ бы сторилъ азъ на другы-тѣ благородны, ако бы слѣдвалъ да тя прїимамъ на тръпезѣ-тѣ си.

Колко добрѣ урокъ противъ высокомѣ-то.

НАЧЕНВАЙ ДЕНЬ-ТѢ СЪ БОГА.

Много е по добрѣ на не ядемъ единъ сутринѣ, отъ колкото да нѣмамъ врѣме за съобщеніе съ Бога, прѣди да почнемъ дневны-тѣ си работы. Слѣдующе-то, извѣчено отъ единъ вѣстникъ, е дѣстайно за особно вниманіе.

“Много работни хора има, които нѣматъ всякога свободно врѣме, но нѣма никой който не може да ся разговаря съ Бога. Негово-то ухо може да чуе между брѣмченіе-то и тропогъ-тѣ на машинѣ-тѣ, или выкѣ-тѣ на стотини гласове. Сърдце-то може да иде при Него, какви и да сѫ обстоятелствата. Авраамъ, дѣто и да расположваше шатърѣ-тѣ си, тамъ той възвигаше олтаръ Господу. Така на Христіанинѣ-тѣ сърдце-то каждѣто и да е, има такожде единъ благопріятенъ олтаръ, отъ който да влизи темѧнѣ-тѣ на молитвѣ-тѣ и на хвалѣ-тѣ.

Но почти всякой, ако иска, може да намѣри врѣме и място за тайно съобщеніе съ Бога, прѣди да начне дневны-тѣ си работы.

Генералъ Хавелокъ, единъ знаменитъ Англичански командантъ въ Индій, ставаше въ часъ-тѣ на четири (Европейски), ако врѣме-то за тръгваніе на войскѣ-

та бѣше на шестъ, за да не изгуби драгоценно-то съобщеніе съ Бога прѣди да тръгне.

Лутеръ, когато имаше най много работѣ, всякога намѣрваше врѣме за молитвѣ, понеже осъщаше че всякога ся ползвуваше отъ неї. Когато прѣмного ся притѣсняваше отъ работѣ, той казваше: “Имамъ толкова работѣ да вършѫ, щото додѣ ся не молѣх по три часа на денъ не можѣ да успѣх..”

Съръ Матеѣ-Хейлъ знаменитъ сѫдія, такожде казваше: “Ако оставѣх молитвѣ и четеніе на Слово Божие, сутринѣ, то нищо не ми отива добре прѣзъ всички-тѣ денъ..”

Колко отъ насъ можемъ да памѣримъ тука причинѣ-тѣ на много отъ несполучкы-тѣ ни, и следователно причинѣ-тѣ на недоволство-то и неблагополучие-то ни.

СТАТИСТИКА.

Новъ Йоркъ въ Америкѣ, който обима повечь отъ единъ миліонъ жители има 125 газеты отъ които 29 сѫ вѣроисповѣдателни, 7 говорятъ за безвѣrie-то, 3 папски, а другы-тѣ сѫ политическо и на извѣстія. Има още 94 периодическо списаніе, отъ които 26 сѫ вѣроисповѣдателни. Отъ политическо-тѣ газеты “Трибюнъ на Новъ Йоркъ” има най голѣмо обращеніе: 325,000 листа ся печататъ и разносятъ всякой денъ.

Най голѣмо-то на свѣтѣ-тѣ работалище (фабрика) е онуй което ся выка Мирно въ градъ Лоелъ въ щатъ-тѣ Масагусетски въ Америкѣ. Въ него работятъ 40 хълуди предарница които предадѣтъ памукъ и 10 хълуди които предадѣтъ вълненѣ преждѣ. Изработватъ ся въ него ката седмици 80 хълуди оки памукъ и единъ миліонъ оки ката годинѣ, и 200 хълуди оки вълна: а въ него работятъ двѣ хълуди мажи, и иждивеніе-то заминува единъ миліонъ гроша на мѣсецъ.

СЛОНОВИ ЗѢБИ.

Смѣта ся че само въ градъ-тѣ Шефилдъ въ Англійкъ иждивяватъ ся 180 тона слонови зѣби, (единъ тонъ има около 900 оки) за направы на черенове за ножеве и за други красни работы. А да ся спадби това количество трѣбва да убиватъ всяка година повече отъ 18 хълуди слона.

КИТАЙСКИ ИГРЫ.

По всичкий-тъ свѣтъ дѣца-та иматъ єднакъ любовь къмъ игры-тѣ; но любопытство често намѣрвамы исты-тѣ дѣтински игры по различни земи.

Има една игра въ Китаѣ много забавителна и любезна и на стары-тѣ и на дѣца-та. Когато иска да си прѣмине врѣме-то единъ Китаецъ, запалва си лукъ-тѣ и съсъ концы или телове разиграва кукли които има поставени на едно ковчеже. Толкозъ сѫ искусствни въ тѣзи игрѣ тѣзи человѣци, щото единъ гледателъ ся чуди на скорост-тѣ, на лесно-то завъртаніе и на редовны-тѣ движения на тѣзи бездушни мърданія.

Тази игра, която е въ Китайцы-тѣ толкозъ незлобива и имъ производи голѣмо незлобиво забавленіе, като ѹж донесли въ Евроцъ, подпаднала и станала една отъ най дошъ-тѣ игры, която ся назава карагіозъ, и е источникъ днесъ на злонравни наслажденія.

РАЗНЫ СВѢДѢНИЯ.

Единъ разбойникъ въ Чивита Веккія, въ Италій, запрѣнъ за разбойничества-та си и многобройны-тѣ убийства, прѣди малко сполучилъ да побѣгне отъ тъмницѣ-тѣ, но като го уловили и щѣли да го накажатъ за това, той подтвърдилъ че той отъ събе си не излѣзъ отъ тъмницѣ-тѣ, но че единъ ангелъ билъ дошелъ и го пусналъ пратенъ отъ святѣ-тѣ Дѣвѣ Марії, на којкото той много ся е кланялъ. Сега той иска отъ сѫдовище-то едно испитаніе на работѣ-тѣ и едно сѫдовищно припознаваніе на чудо-то!

— Едно писмо отъ Римъ, казва, че еднъ тамошенъ вѣстникъ е извадилъ единъ новъ спекулъ за странны-тѣ които доходватъ на Съборъ-тѣ.

За всякой новъ спомоществователь който ся подписва и прѣдплаща за шесть мѣсѣца, отъ редакціѣ-тѣ намѣрватъ му съ долгъ цѣнѣ, квартира, слуга, пажетводителъ за градъ-тѣ Римъ и едно разрѣшеніе отъ поетъ.

— Намѣрило ся, въ Атлантически океанъ едно стъкло затулено което имало вѣтрѣ писмо на Нѣмския языъ, отъ което ся извѣствава че въ прѣминълъ мѣсѣцъ Юлій единъ корабъ по име Везеръ съ 346 души, е потънълъ.

(Отъ Левантъ Хералдъ.)

СТИХОТВОРЕНІЕ.

СУЕТА-ТА.

1

О суета на суеты,
Сѫ всички земни добрины!
Тѣй вѣзглашава Божій гласъ
Къмъ нази грѣши въсякой часъ.

2

Богатство, лъстна суета,
И всяка слава на свѣта;
Какъ чудно пълнятъ нашъ-тѣ дни
Съсъ скърби ужасителни.

3

И въ сладости-тѣ на пльть-тѣ
Насита нѣма никога,
Но съ трудъ и болѣсть и бѣды
Измѣчватъ паши-тѣ души.

4

Увы! тѣ всички въ този свѣтъ;
Завчастъ ся губятъ като цвѣтъ,
Зарань цѣфтѣтъ процѣнуватъ
А при вечеръ повѣхнуватъ.

5

Додѣ тѣй гынемъ въ суетѣ,
Минуватъ дни-тѣ съ бѣрзотѣ,
И настъ съсъ вѣтрени крыла
Занасятъ ны къмъ вѣчность-тѣ.

6

Но ты, О, Боже, милостивъ
Спаси ны въ тозъ свѣтъ нечестивъ,
Отъ всякѣ празнику суетѣ
Въ тѣзъ тъмни сѣнки на смирѣ-тѣ!

7

Съ небесиѣ мѣдростъ настъ дари
Да диримъ вѣчни добрины,
Додѣ да свършимъ земный путь
И да посрѣшнемъ страшный сѫдъ.

8

Сърдца ни, Боже, освяти
Настъ, слѣпи, въ путь-тѣ уведи,
Що води вѣрно въ славный Рай
Да смы блаженны тамъ безъ край,

Ив. А. Т.